

TOPONÍMIA DELS POBLES VALENCIANS

ALBERIC

LA RIBERA ALTA

ACADE
MIAVA
LENCI
ANADE
LALLE
NGUA

AJUNTAMENT
D'ALBERIC

ACADÈMIA VALENCIANA DE LA LLENGUA
SECCIÓ D'ONOMÀSTICA

COORDINACIÓ I GESTIÓ
Unitat de Recursos Tecnicolingüístics

RECULL I TEXT
Sílvia Miralles Briz

DISSENY
Vicent Almar

MAQUETACIÓ I GRAFISME
Guillermo Tomás Lull

© Acadèmia Valenciana de la Llengua

Col·lecció: Onomàstica
Sèrie: Toponímia dels Pobles Valencians
Alberic, 145

Editat per: Publicacions de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua
Av. de la Constitució, 284
46019 València
Tel.: 96 387 40 23
Adreça electrònica: avl@gva.es

Amb la col·laboració de l'Ajuntament d'Alberic

ISBN: 978-84-482-5459-9
Depòsit legal: V-4829-2010
Impressió: gràfiques **vimar**
Alberic de Rego, 11 • Tel. 96 159 03 31 • Horta • València

www.avl.gva.es

ALBERIC

La vila d'Alberic es troba situada en la comarca de la Ribera Alta. Té una extensió de 26,75 km² i una població aproximada de 11.000 persones. Els seus límits són els següents: al nord, Alzira, Massalavés i Benimodo; al sud, Gavarda i Vilanova de Castelló; a l'est, Carcaixent i Benimuslem, i a l'oest, Antella.

El terme municipal té dos zones clarament diferenciades des del punt de vista orogràfic: una zona muntanyosa delimitada per la séquia Real i una plana al·luvial que ocupa la major part del terme i que està delimitada pel riu Xúquer, a l'est i al sud, i pel riu Verd, al nord. La séquia Real, que marca el trànsit de la muntanya a la plana, té una gran importància a Alberic perquè és d'on naixen quasi totes les séquies i braçals que convertixen les terres del terme en regadiu.

Pel que fa a l'origen del topònim, s'ha especulat amb diverses interpretacions: un possible origen germànic, com a nom propi o de llinatge, o bé un d'àrab, més probable, amb l'etimologia *Al-barid*, que significa 'la posta', i que tindria molt a veure amb el seu emplaçament geogràfic, lloc de pas del riu Xúquer i de cruïlla de camins.

La població conserva restes de l'Edat del Bronze valencià, a la Coroneta del Rei, i també restes d'una vil·la romana del segle II-III d. de C. en la partida de Benifaraig. Trobem documentació històrica a partir de la Reconquesta quan en el *Llibre del Repartiment* apareix la donació de l'alqueria d'Alberic a Llop Ferrench de Lucernich. Va ser propietat de diferents senyors al llarg de la història, amb retorns temporals a mans reials. L'any 1445, Alfons V confirmà a Alberic la jurisdicció civil i criminal. Amb l'expulsió dels moriscs, quedà despoblat i fou posteriorment repoblat. Altres llogarets dels voltants, com Alàsquer i Alcosser, també havien quedat despoblats i foren agregats a Alberic. Els últims senyors de la població foren els ducs de l'Infantat, que l'adquiriren a les primeries del segle XVII.

Cap al 1764, el poble va iniciar un pleit, que durà uns setanta anys, per aconseguir que Alberic fóra incorporat a la corona, privilegi que va obtindre definitivament el 1836 després de comprar el senyoriu als ducs de l'Infantat.

Pel que fa a l'economia, fou molt important la cria de cucs de seda fins que a finals del segle XIX fou substituïda pel cultiu del taronger. Este canvi d'activitat també propicià, durant la primera mitat del segle XX, la desaparició del conreu de l'arròs, majoritari fins aleshores, fet que va afavorir una disminució de la mortalitat. La segona mitat del segle XX es caracteritza pel pas d'una economia agrícola a una altra d'industrial i de servicis. En l'actualitat estos dos sectors donen treball a gran part de la població.

ELEMENTS FÍSICS I ALTRES LLOCS D'INTERÉS

Orografia

Cova de la Terreta
Coveta de Císcar
la Bateria dels Moros
la Coroneta del Rei
la Cresta del Gall
la Muntanya

la Muntanyeta
Lloma de Barrera
Muntanyeta Vella
Pla de Cristòfol
Pla del Tramussar

Hidrografia natural

Barranc de Beta
Barranc de Ferrada
Barranc de Magenti
Barranc de Torremotxa
Barranc del Muladar

Barranc dels Miquels
la Rambla
Riu Verd (o dels Ulls)
Riu Xúquer

Hidrografia artificial

Braçal del Comú de l'Anell
Escorredor de l'Anell
Escorredor de la Vila
la Fesa
Motor del Pato
Partidor de Barrera
Pou d'Aranda
Pou de Beta
Pou de Ferrada
Pou de l'Alemanys
Pou de la Colònia
Pou de la Finca dels Xurros
Pou de Magenti
Pou de Torremotxa
Pou del Callao
Roll de Missana
Séquia d'Alàsquer
Séquia d'Alzira
Séquia de Capdella

Séquia de l'Armariet
Séquia de la Canaleta
Séquia de la Cerda
Séquia de la Fillola
Séquia de la Foieta
Séquia de la Llengua de Ferro
Séquia de la Novella
Séquia de la Parada
Séquia de les Algoleges
Séquia de les Algolegetes
Séquia de les Forquetes
Séquia de Serrà
Séquia del Comú de Dalt
Séquia del Dantell
Séquia del Roll de Bou
Séquia del Rollet
Séquia Nova
Séquia Real del Xúquer

Altres llocs d'interés

Antiga Fàbrica de l'Espart
Camp de futbol
el Bassi
el Jardí de l'Amor
Ermita de Santa Bàrbera
Institut
la Pedrera
Molí Canyar

Molí de la Vila
Pavelló Esportiu El Convent
Poliesportiu La Muntanyeta
Pont de Carcaixent
Pont de la Casa Badia
Pont de la Fesa
Pont de la Foieta
Pont de la Marquesa

PRESENCIA HUMANA

Poblament

Alberic
Casa d'Aranda
Casa de Grima
Casa de la Colònia
Casa de les Aigües Potables
Casa de Navarro
Casa de Poveda
Casa del Pato
Casa dels Maquis

el Figueral
Finca dels Xurros
Hort de Don Vicent Mompó
Hort de Ferrada
les Cases de Pilara
Urb. El Vedat
Urb. Muntanya del Xúquer
Urb. Sant Cristòfol

Partides i paratges

Alàsquer
Alcosser
Benifaraig
Capdella
el Banyador
el Clot de Missana
el Clot dels Moros
el Muladar
el Penjó Judes
el Pesebró
el Racó de Montell
el Realenc

el Realenc de Dins
el Realenquet
el Serrà
el Trencall
el Vall
el Vedat
els Alcavons
els Fondos
Francolí
l'Armariet
la Carrasqueta
la Casa Badia

la Cerda
la Foieta
la Marquesa
la Muntanya
la Murtera
la Novella
la Paira
la Paleta de Trena

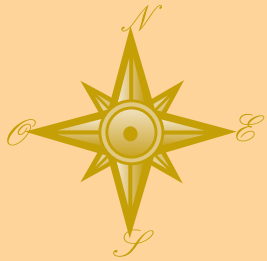
la Penca
les Algoleges
les Carrasques
les Huitenes
les Terres Roges
Missana

Vies de comunicació

Camí d'Alàsquer
Camí d'Alcosser
Camí de Capdella
Camí de l'Esgolador de Safra
Camí de la Barca
Camí de la Casa Badia
Camí de la Caseta
Camí de la Cerda
Camí de la Foieta
Camí de la Muntanya
Camí de la Murtera
Camí de la Paira
Camí de la Paleta de Trena
Camí de la Penca
Camí de les Algoleges

Camí de les Huitenes
Camí de Missana
Camí del Banyador
Camí del Guix
Camí del Molí Canyar
Camí del Pla de Cristòfol
Camí del Racó de Montell
Camí del Realenc
Camí del Vall
Camí del Vedat
Carretera d'Alzira
Carretera de Carcaixent
Carretera de Massalavés
Carretera de Tous
FGV

Elements físics i altres llocs d'interés

TERME D'ALZIRA

TERME DE BENIMODO

TERME DE MASSALAVÉS

TERME D'ALZIRA

TERME DE BENIMUSLEM

TERME DE CARCAIXENT

TERME DE VILANOVA DE CASTELLÓ

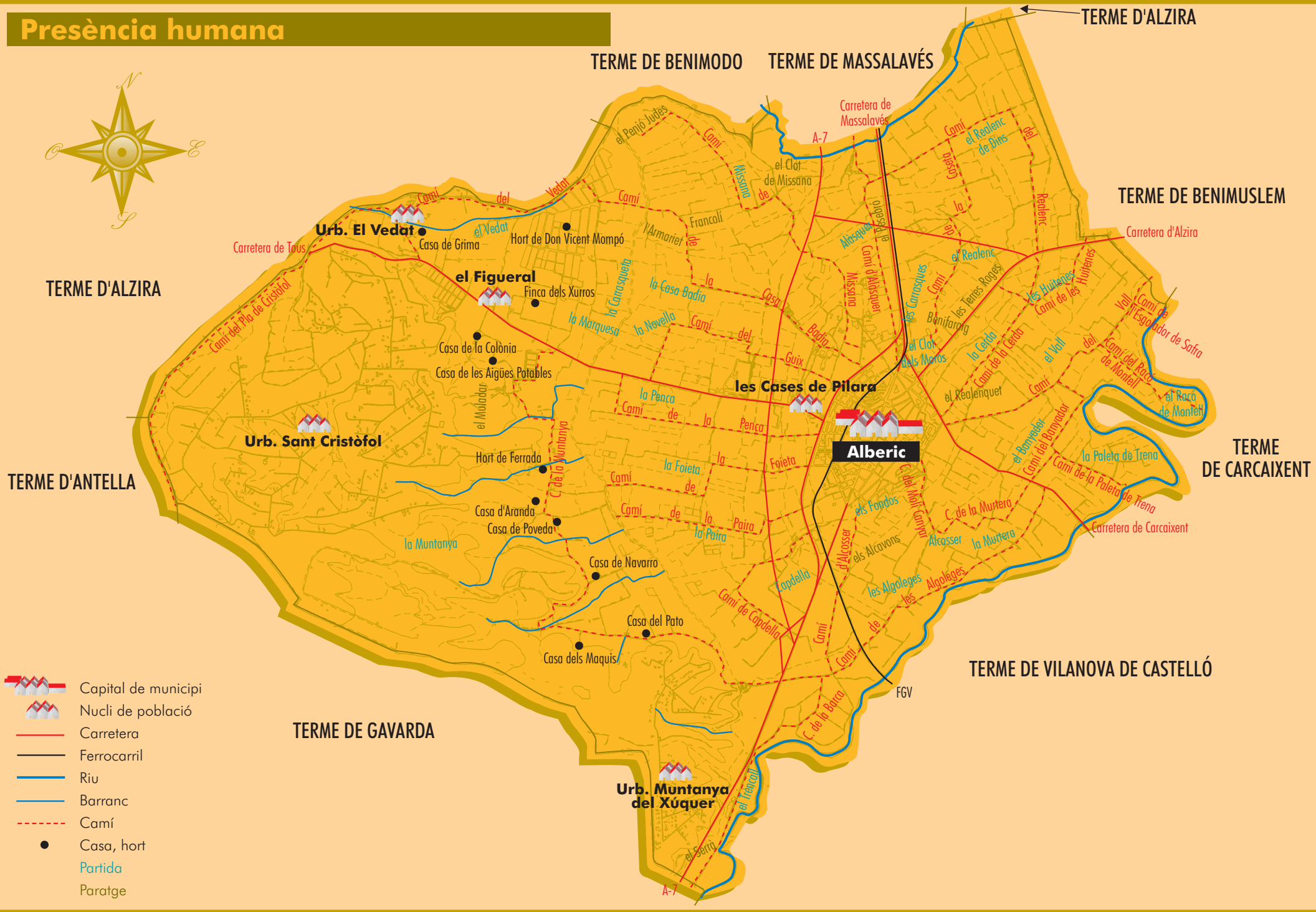
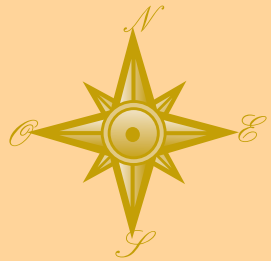
TERME D'ANTELLA

TERME DE GAVARDA

- Capital de municipi
- Nucli de població
- Carretera
- Ferrocarril
- Riu
- Barranc
- Séquia, braçal, escorredor
- Muntanya
- Pic, roca
- Cova
- Molí
- Pont
- Font
- Institut, escola
- Pou
- Indústria, taller
- Instal·lacions esportives
- Ermita
- Cementeri
- Jardí
- Pla

Presència humana

- Capital de municipi
- Nucli de població
- Carretera
- Ferrocarril
- Riu
- Barranc
- Camí
- Casa, hort
- Partida
- Paratge